VII. ISTE'MOL BOZORI

2022 yil yanvar–iyun oylarida chakana savdo tovar aylanmasi 7 757,2 mlrd. so‘mni yoki 2021 yilning shu davriga nisbatan 112,6 foizni tashkil qildi.

Yirik korxonalarning chakana savdo tovar aylanmasi 64,6 foizga ko'payib, 1 345,8 mlrd. so‘mni va umumiy chakana savdo tovar aylanmasidagi ulushi 17,3 foizni tashkil qildi.

Kichik korxona va mikrofirmalarning tovar aylanmasi 8,6 foizga o‘sib, 2 112,4 mlrd. so‘mga etdi, umumiy chakana savdo tovar aylanmasidagi ulushi esa 27,2 foizni tashkil qildi.

Umumiy tovar aylanmasi hajmining 4 299,0 mlrd. so‘m yakka tartibdagi tadbirkorlar va jismoniy shaxslarning hisobiga to‘g‘ri keldi 2021 yilning shu davriga nisbatan 4,1 foizga o‘sdi. Ushbu sektorning jami chakana savdo tovar aylanmasi hajmidagi ulushi 55,5 foizga teng bo‘ldi.

Chakana savdo tovar aylanmasi tarkibi
(2022 yil yanvar–iyun)

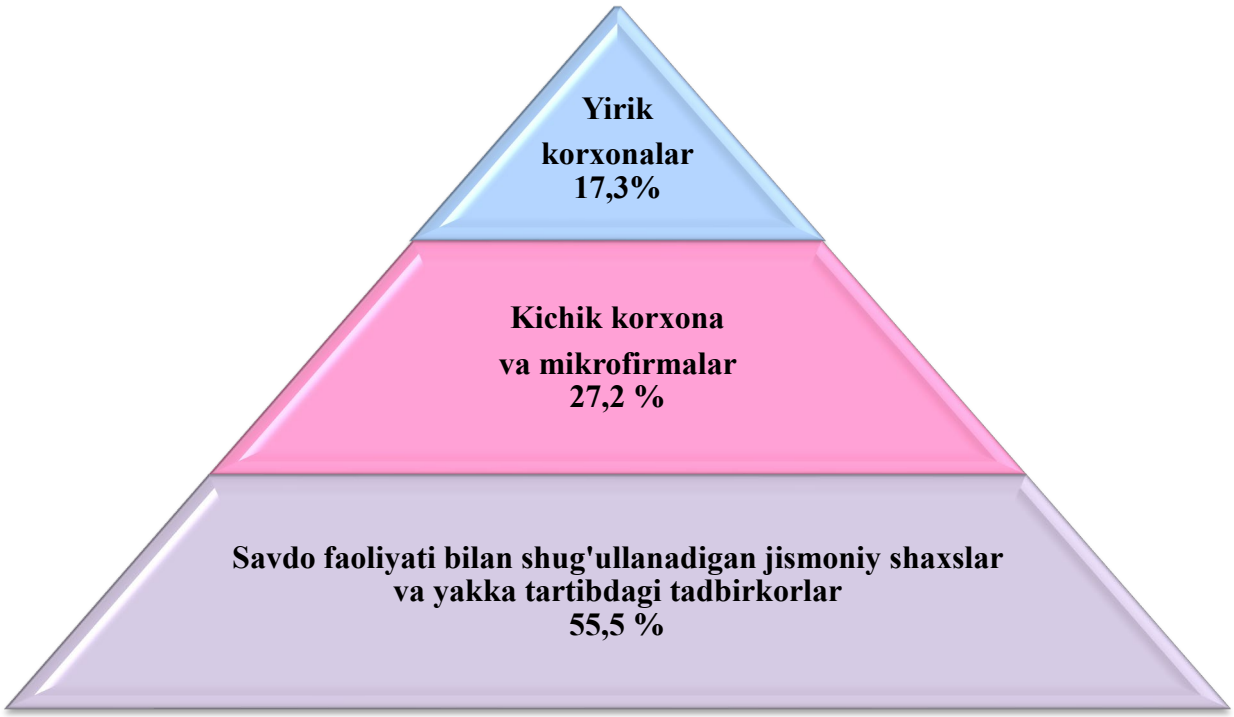

Chakana savdo - tovarlarni yetkazib berishda ishlab chiqaruvchilardan iste'molchilarga bo'lgan tovar harakati jarayonidagi xo'jalik aloqalarining so'nggi zanjiri bo'lib hisoblanadi. Chakana savdoda moddiy resurslar muomala jarayonidan jamoa, yakka xoldagi, shaxsiy iste'mol sohasiga o'tadi, ya'ni iste'molchilarning mulki bo'lib qoladi. Bu jarayon oldi-sotdi orqali amalga oshiriladi, chunki iste'molchilar o'zlariga zarur tovarlarni o'zlarining pul daraomadlariga almashishadi. Bunda ishlab chiqarish va muomala jarayonining yangi sikli uchun yangi imkoniyatlar paydo bo'ladi, chunki ushbu xolatda tovarlar pulga aylanadi.

2022 yil yanvar–iyun oylarida chakana savdo tovar aylanmasi tarkibi davlat va nodavlat shakllari bo‘yicha quyidagicha ifodalanadi:

Davlat mulki 5,9 mlrd. so‘mni yoki 2021 yilning mos davriga nisbatan 108,7 foizni tashkil qildi.

Nodavlat mulki 7751,3 mlrd. so‘mni yoki 2021 yilning mos davriga nisbatan 112,6 foizni tashkil qildi.

Xo‘jalik yurituvchi sub’ektlarning mulkchilik shakllari bo‘yicha chakana tovar aylanmasi

	mlrd. so‘m	*2021 yil yanvar-iyunga nisbatan, foizda*	*yakunga nisbatan, foizda*
Jami	**7 752,2**	**112,6**	**100,0**
shu jumladan: mulkchilik shakllari bo‘yicha			
davlat mulki	5,9	108,7	0,1
nodavlat mulki	7 751,3	112,6	99,9
undan fuqarolarning xususiy mulki	4 298,9	104,1	55,4

Chakana savdo tovar aylanmasi umumiy hajmida eng katta ulush Buxoro shahri 35,3 foizni, G‘ijduvon tumani 18,2 foizni, Qorako‘l tumani 6,9 foizni, Buxoro tumani 6,3 foizni va Jondor tumani 5,7 foizni tashkil etgan bo‘lsa, Olot tumani 2,6 foizni, Kogon tumani 2,4 foizni va Qorovulbozor tumani 1,4 foiz ulush bilan eng past ko‘rsatkichni qayd etdi.

Hududlarning jami chakana tovar aylanmasidagi ulushi

2022 yil yanvar-iyun, foiz hisobida

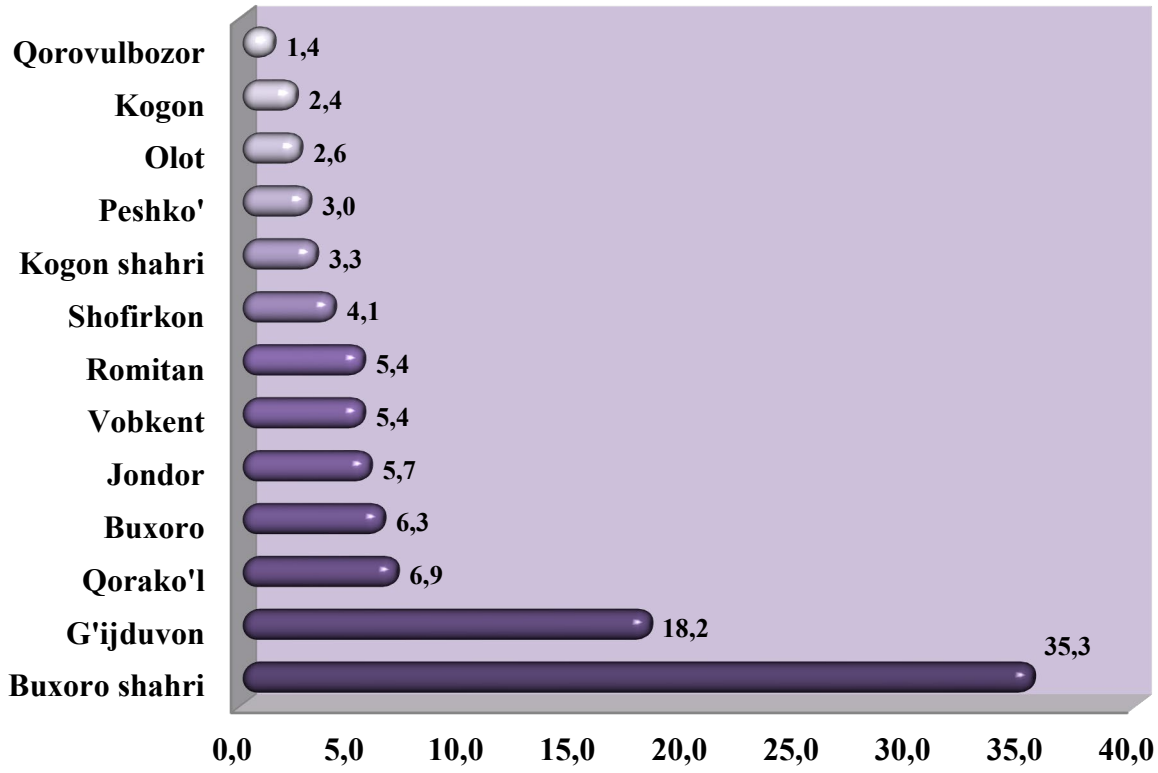

2022 yil yanvar-iyun oylarida yirik korxonalarning chakana savdo tovar aylanmasi 64,6 foizga ko‘paydi. O‘z navbatida Peshko‘ (26,0 marta) va Romitan (3,3 marta) tumanlarida eng yuqori o‘sish sur’atlari qayd etildi. Buxoro (68,6 foizga) tumanida past o‘sish sur’atlari kuzatildi.

Ovqatlanish tashkilotlarining chakana tovar aylanmasi hajmi 242,1 mlrd. so‘mni tashkil etdi va 10,1 foizga oshdi. Chakana savdo tovar aylanmasining umumiy hajmida ovqatlanish korxonalarining ulushi 3,1 foizni tashkil etdi. Umumiy ovqatlanish tashkilotlari savdo aylanmasi umumiy hajmida eng katta ulush Buxoro shahri hisobiga to‘g‘ri keldi va 54,9 foizni tashkil etdi, G‘ijduvon tumani 9,8 foizni, Romitan tumani 8,7 foiz tashkil etgan bo‘lsa, Buxoro tumanida 5,8 foizi va Shofirkon tumanida 1,4 foizi eng past ulush ko‘rsatkichni qayd etdi.

Chakana tovar aylanmasi hududlar kesimida
(umumiy ovqatlanishni qo'shgan holda)

	Jami		*Aholi jon boshiga*	
	mlrd. so'm	*2021 yil yanvar-iyunga nisbatan, foizda*	*ming so'm*	*2021 yil yanvar-iyunga nisbatan, foizda*
Viloyat bo'yicha	**7 757,2**	**112,6**	**3 310,6**	**110,8**
Buxoro sh.	2 743,8	128,3	3 624,1	126,8
Kogon sh.	254,4	101,3	4 057,1	99,6
tumanlar				
Buxoro	486,9	101,7	2 819,2	99,8
Vobkent	415,4	104,4	2 884,8	102,8
Jondor	442,8	102,9	2 462,9	100,3
Kogon	186,5	101,8	2 290,9	99,8
Olot	199,2	100,5	1 958,8	99,2
Peshko'	229,6	122,8	1 806,6	120,7
Romitan	421,3	101,4	2 870,1	98,7
Shofirkon	315,6	102,7	1 731,1	100,1
Qorako'l	537,5	101,9	3 201,2	100,5
Qorovulbozor	104,8	100,6	5 457,5	97,5
G'ijduvon	1 419,4	112,6	4 536,2	110,9

Chakana savdo tovar aylanmasi (ovqatlanish tashkilotlarini qo'shgan holda) aholi jon boshiga 10,8 foizga ko'payib, 3910,6 ming so'mni tashkil etdi (2021 yil yanvar-iyun oylarida 3156,0 ming so'mni tashkil qilgan edi). O'rtacha jon boshiga tovar aylanmasining eng yuqori ko'rsatkichlarni Qorovulbozor tumani (5457,5 ming so'm), Buxoro shahri (3624,1 ming so'm) va G'ijduvon tumanida (4536,2 ming so'm), eng past ko'rsatkichlarni esa Shofirkon tumanida (1731,1 ming so'm), Olot tumanida (1958,8 ming so'm) va Peshko' tumanida (1806,6 ming so'm) qayd etdi.

Umumiy ovqatlanish tovar aylanmasi, *(mln.so'mda)*

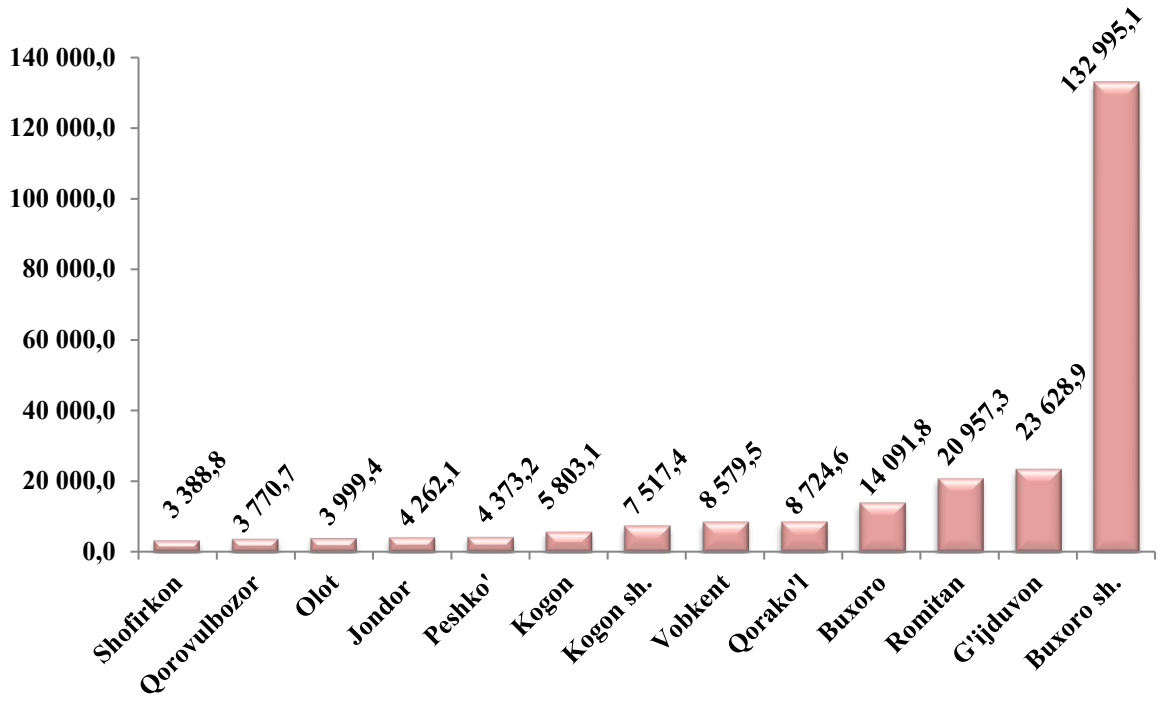

Hududlarning umumiy ovqatlanishdagi ulushi, foizda

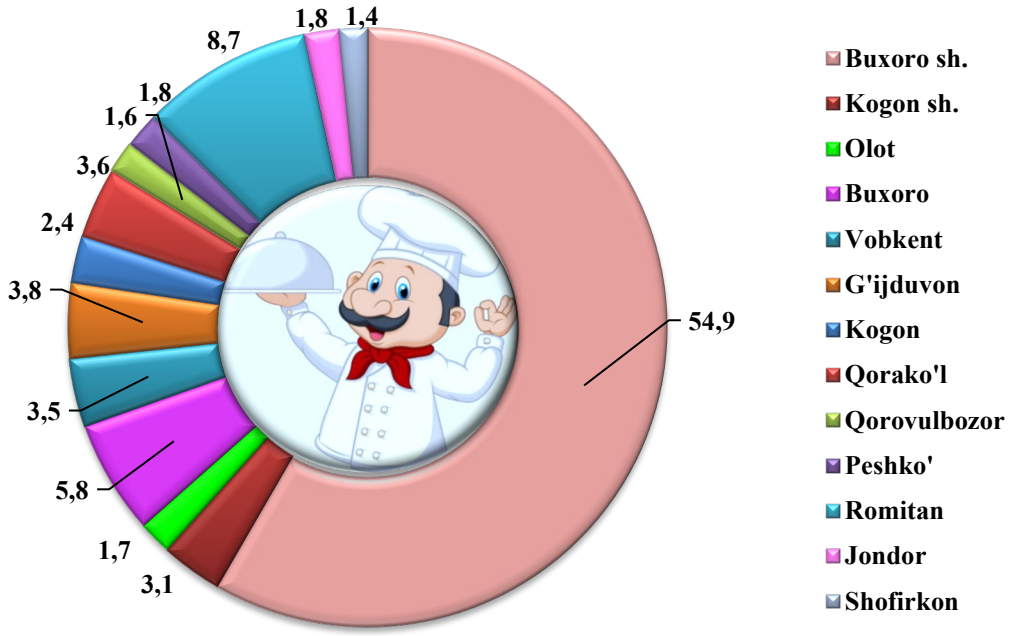

Ovqatlanish tashkilotlari tovar aylanmasi aholi jon boshiga 122,0 ming so'mni tashkil etdi. O'rtacha jon boshiga tovar aylanmasining eng yuqori ko'rsatkichlari Buxoro shahri (466,5 ming so'm) va Qorovulbozor tumani (196,4 ming so'm) kuzatildi.

2022 yil yanvar–iyun oylarida ulgurji savdo tovar aylanmasi 6 345,9 mlrd. so‘mni yoki 2021 yilning shu davriga nisbatan 172,4 foizni tashkil qildi.

Umumiy ulgurji savdo tovar aylanmasida yirik korxonalarning ulgurji savdo tovar aylanmasi 2,4 martaga ko‘payishi kuzatilib, hajmi 2 352,3 mlrd. so‘mni tashkil etganini ko‘rish mumkin.

Xususan, ulgurji savdo tovar aylanmasi hajimda katta ulushga ega bo‘lgan Buxoro shahri (31,4 foiz), Vobkent tumani (16,1 foiz), Peshko‘tumanida (9,8 foiz) tashkil etgan bo‘lsa, Qorako‘l tumani (1,7 foiz), Shofirkon tumanida (2,3 foiz) va Qorovulbozor tumani (0,7 foiz) ulush bilan eng past ko‘rsatkichni qayd etdi.

Buxoro viloyati hududlarining ulgurji savdo tovar aylanmasidagi ulushi, foizda

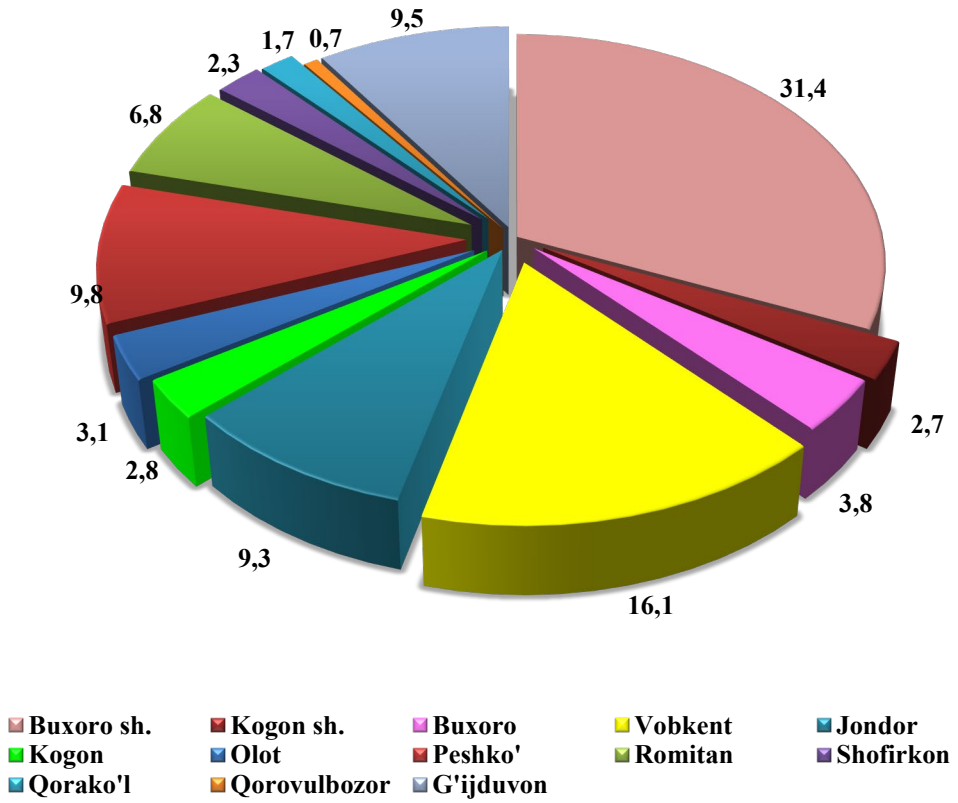

Kichik korxona va mikrofirmalarning ulgurji savdo tovar aylanmasi 48,6 foizga oshib, 3 993,6 mlrd. so‘mga va umumiy ulgurji savdo tovar aylanmasidagi ulushi esa 62,9 foizni tashkil qildi.

Ulgurji savdo tovar aylanmasi hududlar kesimida

	mlrd. so'm	*Jamiga nisbatan, foizda*	*2021 yil yanvar-iyunga nisbatan, foizda*
Viloyat bo'yicha	**6 345,9**	**172,4**	**100,0**
Buxoro sh.	1 991,2	105,5	31,4
Kogon sh.	169,5	166,8	2,7
tumanlar			
Olot	197,9	12,7 m.	3,1
Buxoro	239,6	187,7	3,8
Vobkent	1 022,5	21,4 m.	16,1
G'ijduvon	605,4	142,4	9,5
Kogon	177,3	70,4	2,8
Qorako'l	108,3	3,1 m.	1,7
Qorovulbozor	46,5	117,8	0,7
Peshko'	622,9	5,1 m.	9,8
Romitan	433,4	3,1 m.	6,8
Jondor	587,7	180,1	9,3
Shofirkon	143,7	88,1	2,3